

Hoogheemraadschap van
Delfland

Aan het Hoogheemraadschap van Delfland
de verenigde vergadering
het college van dijkgraaf en hoogheemraden

ONS KENMERK

1184592

DELFT

9 maart 2015

ONDERWERP

Jaarverslag 2014 Rekeningcommissie

Geachte leden,

Hierbij treft u aan het Jaarverslag van de Rekeningcommissie van het Hoogheemraadschap van Delfland over het jaar 2014. Met haar jaarverslag verantwoordt deze commissie zich tegenover de Verenigde Vergadering voor haar werkzaamheden.

Het verslag geeft een beeld van de activiteiten en opvattingen van de Rekeningcommissie en de door de commissie aan de Verenigde Vergadering uitgebrachte adviezen.

Hoogachtend,
de Voorzitter van de Rekeningcommissie Delfland

Drs. A.P. Ranner

Rekeningcommissie Jaarverslag 2014

Hoogheemraadschap van
Delfland

VOORWOORD

De rekeningcommissie bracht sinds zij in maart 2009 aantrad elk jaar een advies uit aan de Verenigde Vergadering over de jaarrekening en het accountantsverslag. Daarnaast adviseerde de commissie vanuit de optiek van efficiency over verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering zoals de projectramingen, natuurvriendelijke oevers en het IOPW. Daarnaast overlegde de rekeningcommissie veelvuldig met de portefeuillehouder en concerncontroller over aspecten van de Planning- en Control-cyclus (P&C).

Al vanaf het begin toonde de rekeningcommissie zich bezorgd over de budgettaire ontwikkeling en financiële soliditeit van Delfland. Het weerstandsvermogen (de solvabiliteit) verslechterde zeer snel. Delfland kon de lopende investeringsbehoefte niet uit eigen middelen financieren. De leningenportefeuille werd aanvankelijk zelfs verondersteld met € 95 miljoen per jaar toe te nemen. De commissie gaf dan ook al in haar eerste advies over de jaarrekening (van 2008) aan de Verenigde Vergadering in overweging om te kiezen voor een lagere groei van de schuldenportefeuille en om de beleidsdoelen van de jaarlijkse investeringen behorend bij het vierde Waterbeheerplan (WBP4) te heroverwegen. In december 2009 werd vervolgens de motie Dijkema c.s. door de Verenigde Vergadering aangenomen. De motie is gericht op een fundamentele ombuiging in het investerings- en begrotingsbeleid van het Hoogheemraadschap. Het roer ging om, maar nog in juni 2010 adviseerde de rekeningcommissie de Verenigde Vergadering absolute prioriteit te geven aan het in control komen op het gebied van de financiën. Zowel in de sfeer van de investeringen als de operationele uitgaven en de personeelsformatie werd drastisch ingegrepen, terwijl de waterschapsheffingen jaarlijks fors werden verhoogd. De organisatie werd aangepast en de interne controle versterkt. Dit leidde er toe dat in het advies over de jaarstukken 2013 de rekeningcommissie kon constateren dat het interne controleproces op orde was en dat Delfland de financiën onder controle krijgt.

Achter de slechte budgettaire ontwikkeling gingen onder meer schuil tekortschietende projectramingen respectievelijk beheersing van de uitgaafontwikkeling. Nadat de rekeningcommissie daarover in 2011 een advies opgesteld door Twijnstra Gudde uitbracht aan de Verenigde Vergadering zijn diverse maatregelen ter verbetering doorgevoerd. De SSK-methode werd ingevoerd terwijl de ramingen meer aandacht kregen. Een uitzondering op het werken met de SSK-methode betrof investeringen in onderhoud en kadeverbetering, waar de voorkeur van het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden (D & H) uitging naar het toepassen van een eigen normkostenmethodiek. Hoewel de commissie instemde met deze stap plaatste de rekeningcommissie wel enige kritische kanttekeningen vooral over de bepaling van de normwaarden. De aanbevelingen van de commissie werden echter niet volledig aan de Verenigde Vergadering voorgelegd. Er is dan ook geen zicht op betere normwaarden of het voorkomen van samenvoeging van kredietvoorstellen. Daarmee is er in deze sfeer een risico van herhaling van de situatie van voor 2011. Helaas is er ook nog geen uitzicht op de vermindering van de budgettaire risico's samenhangend met de deelneming van Delfland aan het IOPW-project. Een risico voor de budgettaire beheersing en controle is tenslotte ook aanwezig bij de vervanging van een van de twee BURAP rapportages door een gewone en een BURAP-light rapportage. Verstrekking van minder gegevens aan de Verenigde Vergadering wil niet zeggen dat de kwaliteit van de informatie beter wordt.

Het afgelopen jaar stond daarnaast allereerst in het teken van het maken van een overdrachtdossier met aanbevelingen over de toekomstige vormgeving van de rekeningcommissie. De discussie met D & H respectievelijk de secretaris-directeur over versterking van de ondersteuning van de rekeningcommissie werd niet verder gevoerd. De relatie tussen de rekeningcommissie en de ambtelijke organisatie verbeterde aanzienlijk vooral bij het onderzoek naar de kwijtschelding van de waterschapsheffingen waarvoor extra ambtelijke ondersteuning beschikbaar kwam. De kwijtscheldingsproblematiek was het tweede onderwerp waaraan veel aandacht werd besteed, mede ter voorbereiding van de nieuwe Verenigde Vergadering.

Drs A.P. Ranner
(Voorzitter Rekeningcommissie van het Hoogheemraadschap van Delfland)

INLEIDING

1. Samenstelling Rekeningcommissie

De Verenigde Vergadering (VV) heeft begin 2009 het aantal leden van deze commissie op acht bepaald. Uit haar midden worden de door de fracties voorgestelde leden benoemd, waarmee de rekeningcommissie een bijna complete afspiegeling vormt van de VV. Van de in de verordening opgenomen mogelijkheid een externe voorzitter te benoemen heeft de verenigde vergadering geen gebruik gemaakt. Vanaf het begin staat deze commissie onder het voorzitterschap van Alphons Ranner zowel een proactieve en constructieve als een a-politieke houding voor.

De rekeningcommissie legt in haar jaarverslag 2014 verantwoording af over haar werkzaamheden in 2014.

De rekeningcommissie bestond in 2014 uit

- de heer drs. A.P. Ranner, namens PvdA (voorzitter Rekeningcommissie)
- mevrouw drs. J. Engels, namens Water Natuurlijk (plaatsvervangend voorzitter)
- de heer R. Reijn, namens VVD
- de heer mr. P. van den Berg, namens de categorie Bedrijfsgebouwd
- mevrouw N.J. Dijkshoorn - van Dijk, namens de categorie Ongebouwd
- mevrouw drs. A.C.J. Jans, RC namens Algemene Waterschapspartij Delfland
- de heer drs. B. Canton, namens de Partij voor de Dieren.
- de heer C. Kuijvenhoven RA, namens CDA

De rekeningcommissie werd ondersteund door de ambtelijk secretaris, drs.ing. T.R.J. Janssen en de bestuursondersteuner mevrouw drs. J.J. Lieve.

WAT IS ER GEDAAN EN WAT IS ER BEREIKT?

2. Activiteiten

a. Over de vergaderingen

Ter voorbereiding op de vergaderingen voerden de voorzitter, A.P. Ranner, en plaatsvervangend voorzitter, mevrouw J. Engels, besprekingen met de ambtelijk secretaris / concerncontroller T.R.J. Janssen en mevrouw J.J. Lieve van bestuursondersteuning. De commissie kwam zes keer bijeen en wel op 16 januari, 20 maart (voor de advisering over de jaarrekening), 10 juli, 11 september, 17 november (uitsluitend voor het onderzoek naar het kwijscheldingsbeleid Delfland) en 4 december 2014. Op 22 januari 2015 was de laatste reguliere vergadering in de huidige samenstelling. Op 9 maart 2015 is de laatste vergadering – ter bespreking van de jaarrekening 2014 met de accountant – ingepland.

Bij een groot aantal bijeenkomsten waren ook de secretaris-directeur, mr.dr.s. P.I.M. van den Wijngaart, en de portefeuillehouder Financiën, A.G. Wiegman, deels aanwezig. Zo gaf eerstgenoemde in de vergadering van 22 januari 2015 een toelichting op de voortgang bedrijfsvoering (projectbeheersing en control). Beiden waren aanwezig bij de discussie op 11 september over de gevolgen van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Op 17 november 2014 gaf de onderzoekster, mw. C. Hoeben van COELO, een toelichting en werd de rapportage over het kwijtscheldingsbeleid-onderzoek in aanwezigheid van de ondersteuning van de begeleidingscommissie, mw. D. de Jong, besproken.

In de vergaderingen op 20 maart (over de jaarrekening 2013) en 4 december (over de interim managementletter 2014) vonden de besprekingen met de accountant, Deloitte, plaats. Hiervoor, op 16 januari 2014, is de rekeningcommissie met de concerncontroller uitgebreid ingegaan op de resultaten van "het Weerstandsvermogen en de Stresstest 2013"

De VV wordt via openbare besluitenlijsten van de rekeningcommissie en het jaarverslag geïnformeerd over de gehouden besloten vergaderingen. De leden van de Verenigde Vergadering kunnen de vergaderingen bijwonen. In 2014 is van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

b. Over advies, onderzoeken en publicaties

Achtereenvolgens wordt hierna ingegaan op de behandeling van de Planning & Control (P&C)-documenten (*b.I.*) en de eigen onderzoeken in 2014 (*b.II.*).

b.I.1 Advies over de jaarrekening 2013

De rekeningcommissie van het Hoogheemraadschap Delfland heeft tot taak de jaarrekening en het jaarverslag van het Hoogheemraadschap te onderzoeken en daarover advies uit te brengen aan de Verenigde Vergadering. Met de accountant ziet de rekeningcommissie dat het interne controleproces op orde is en dat Delfland de financiën onder control krijgt. In haar advies aan het college van D & H en de VV wijst de rekeningcommissie op de voorspoedige exploitatieontwikkeling en de voortgang in de afgesproken ombuigingen op de uitgaven en personeelsformatie. Zij tekent wel aan dat het voorspellend vermogen van de begroting een blijvend aandachtspunt is. Zij signaleert dat het weerstandsvermogen een te subjectieve indicator is, en beveelt aan in het vervolg ook te sturen op een vermindering van de netto schuld als percentage van het balanstotaal en daarnaast op een beperking van de relatieve hoogte van de watersysteemheffing. Zij stelt tevens de vraag of de tot dusverre voorziene meerjarige ramingen van de begrotingsuitgaven niet neerwaarts moeten worden bijgesteld. Een goed meerjarig perspectief maakt het maken van keuzes makkelijker. Van belang voor het meerjarenperspectief is een goed inzicht te hebben in de ontwikkeling en de omvang van kwijtscheldingen van de waterschapsheffingen - respectievelijk het oninbaarheidspercentage bij die heffingen. Het college van D & H en vervolgens de Verenigde Vergadering konden zich in de adviezen vinden.

b.I.2 Contacten met de accountant en bespreking van de interne controle

De rekeningcommissie is verantwoordelijk voor het voorbereiden van de bespreking(en) in de VV en de beoordeling door de VV van de jaarrekening. Onderdeel van deze voorbereidingen zijn de besprekingen met de accountant, Deloitte. De concept-jaarrekening 2013 is met de accountant en de portefeuillehouder op 20 maart 2014 besproken.

Ook in dit verslagjaar zijn vanuit concerncontrol de periodieke IC-rapportages ter informatie geagendeerd (zie 11 september 2014 voor het controleplan) en is het financiële normenkader op 4 december 2014 aan deze commissie voorgelegd.

Zo nodig zijn de vragen ter verheldering in de betreffende besloten vergaderingen met de commissie besproken.

Op 4 december 2014 heeft de commissie met de accountant geconstateerd dat veel van de bedrijfsprocessen op orde zijn. Gewezen is wel op de aandachtspunten inkoop en aanbesteding, investeringen/projecten, alsmede de verdieping en verbetering van de toetsing op de plausibiliteit van de prognoses. De accountant heeft onderstreept dat de collegebesluiten niet vallen onder zijn rechtmatigheidscontrole (tenzij de controle hiervan ver plicht is op basis van hogere regelgeving of VV-besluiten/verordening).

b.II.1 Bevindingenverslagen 2014

Verslaglegging over bevindingen van de Rekeningcommissie in 2014. In de verslagperiode zijn de volgende zaken (achtereenvolgens of) onderzocht, besproken en voor advies richting VV uitgedragen:

- **Stresstest en weerstandsvermogen**
Aan de hand van een notitie van de concerncontroller is gesproken over andere indicatoren dan het weerstandsvermogen. Het benodigde weerstandsvermogen wordt momenteel voor het grootste deel bepaald door het risico van de deelname in HVC. Op dit risico heeft Delfland echter geen invloed. Van belang is de omvangrijke schuldpositie. De commissie onderschrijft het idee dat Delfland het assetmanagement verder ontwikkelt mede omdat als gevolg van dalende afschrijvingen op investeringen bij een gelijkblijvende schuld er scheve verhoudingen ontstaan. Omdat de waterschapstarieven voor Delfland hoger zijn dan voor andere waterschappen blijft er een druk ook aan de tarieven te sleutelen. Met de combinatie van deze indicatoren als financieel diagnose instrument kan de financiële ontwikkeling van Delfland beter worden gemonitord. Probleem blijft het dilemma aflossen uitstaande schulden of lagere (stijging van) waterschapstarieven.
- **Evaluatie NVRRL-lidmaatschap**
De commissie is voorstander van voortzetting van het lidmaatschap.
- **Gemeenschappelijke regelingen**
De ambtelijk secretaris heeft bij de gemeenschappelijke regelingen (GR) waaraan Delfland deelneemt geïnventariseerd of er formeel geregeld is dat de betrokken GR verplicht is medewerking te verlenen aan een onderzoek van de deelnemers (in casu de rekeningcommissie van Delfland).
- **Evaluatierapport Intersectoraal projectteam en het project Noordeindseweg; de uitvoering en de resultaten**
Bij investeringen in onderhoud en kadeverbetering wordt niet gewerkt met SSK-ramingen. De voorkeur van het college van D & H ging uit naar het toepassen van een eigen normkostenmethodiek. De rekeningcommissie heeft naar aanleiding van een evaluatie van een pilotproject waarbij met deze methodiek werd gewerkt in een advies voor de Verenigde Vergadering geconstateerd, dat het project voorspoedig was verlopen maar dat dit vooral samen hing met incidentele factoren. De commissie gaf als aanbeveling te werken met betere waarden voor de normkosten gebaseerd op een nacalculatie uitgesplitst naar directe kosten, indirecte kosten en kosten onvoorzien. Bovendien werd geadviseerd te voorkomen dat kredietaanvragen worden samengevoegd (opblossen). Dit mede ter voorkoming van scopewijzigingen en het zich onttrekken aan de budgettaire prioriteitenafweging respectievelijk controle door de Verenigde Vergadering. Deze aanbevelingen werden echter niet volledig aan de verenigde vergadering voorgelegd. Er is dan ook geen zicht op betere normwaarden of samenvoeging van kredietvoorstellen. Daarmee is er in deze sfeer een risico van herhaling van de situatie van voor 2011.
- **Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen**
De rekeningcommissie kreeg een verzoek van het college van D & H om de gevolgen van de wetwijziging voor de P&C-cyclus te bezien. De voorzitter schreef daartoe een discussiestuk, waaruit bleek dat de periode voor de Verenigde Vergadering om te reageren op begroting respectievelijk jaarrekening aanzienlijk was verlengd en dat ook sprake zou kunnen zijn van periodieke kaderstellende uitspraken van de Verenigde Vergadering. De commissie was evenals de portefeuillehouder en secretaris-directeur nog niet goed geïnformeerd. De portefeuillehouder besloot het stuk mee terug te nemen en te bezien. Zodra de informatie van het college beschikbaar is zal de discussie over de aan te raden gevolgen voor de P&C-cyclus kunnen worden vervolgd.

- **Toekomstige accountantsdiensten en mogelijke samenwerking waterschappen**

Rond de jaarwisseling is na een kort onderzoek naar de pro's en contra's van gezamenlijke aanbesteding van de accountantsdiensten geadviseerd niet met de collega-waterschappen in zee te gaan, maar de aanbesteding zelfstandig te doen.

b.II.2 Onderzoek 2014

In 2014 heeft een commissie bestaande uit de leden Kuijvenhoven, Reijn en Jans het onderzoek naar de mogelijkheden en gevolgen van kwijtschelding van de waterschapsheffingen begeleid. Omdat het geraamde benodigde budget boven het op jaarbasis beschikbare uitgang is extra budget voor onderzoek aangevraagd bij de Verenigde Vergadering. De budgetaanvraag werd gehonoreerd.

Het onderzoek behandelde niet zozeer de doelmatigheid van de kwijtschelding als wel de mogelijke gevolgen van een wijziging in het regiem voor de belastingopbrengsten. De rekeningcommissie besloot zich te onthouden van een evaluatie van de verkregen resultaten.

c. Overige activiteiten

Achtereenvolgens wordt hier ingegaan op de externe communicatie (c.I.) en relaties (c.II.) van de rekeningcommissie in 2014.

c.I. Webpagina en openbare informatie

Als voorgaande jaren zijn de openbare besluitenlijsten van de vergaderingen van de rekeningcommissie op de webpagina van de rekeningcommissie geplaatst. Hier zijn ook de overige openbare stukken en vergaderdata van deze commissie te vinden.

c.II NVRR en externe relaties

De rekeningcommissie is lid van de NVRR. De informatie over de ontwikkelingen in rekenkamerland en de publicaties van de NVRR worden nauwgezet gevolgd. Voorzitter van de Waterkring, een NVRR-kring voor de rekenkamers, rekenkamercommissies en rekeningcommissies van de waterschappen, is de voorzitter van de rekeningcommissie Delfland, drs. A.P. Ranner.

Tijdens NVRR-bijeenkomsten treffen vertegenwoordigers van de leden (waaronder de leden van de rekeningcommissie Delfland) elkaar en andere deskundigen; bespreken zij actuele thema's; wisselen zij kennis en ervaringen uit.

WAT HEEFT HET GEKOST?

3. Budget

Voor onderzoek is jaarlijks een budget van 25.000 euro beschikbaar. De ondersteuning van de rekeningcommissie vanuit de organisatie (ambtelijke secretaris en ambtelijke ondersteuning) komt niet ten laste van dit budget. De kosten van de capaciteit voor de ambtelijke ondersteuning vallen onder de reguliere uitgaven. Tevens zijn in 2014 alle vergaderingen binnenshuis geweest.

In 2014 is voor het onderzoek naar het Kwijtscheldingsbeleid Delfland € 17.424,-- (incl. BTW) aan derden uitgegeven.

Het lidmaatschap van de NVRR (Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies) liep in 2014 door en kost € 665,50 (incl. BTW).

OVERDRACHT REKENINGCOMMISSIE

4. Het advies, hoofdstuk V uit het overdrachtdossier *

Hieronder volgt een uiteenzetting van de overwegingen en aandachtspunten die de huidige rekeningcommissie door wil geven aan de nieuwe rekenkamerfunctie (rekeningcommissie of rekenkamercommissie).

I. *De rekeningcommissie is van oordeel dat de rol van de rekeningcommissie is het adviseren aan de VV. De VV benoemt de rekeningcommissie die ook aan haar rapporteert. De rekeningcommissie richt zich vooral op de advisering over de jaarrekening en de relatie met de accountant en zijn controleactiviteiten. De rekeningcommissie staat er op dat haar **voldoende tijd door** het College van D&H gegund wordt om de verenigde vergadering te adviseren over de jaarrekening.*

II. *De rekeningcommissie is er voorstander van dat de onderzoekstaak gehandhaafd blijft. Dit betekent dat de rekeningcommissie de ambitie heeft ook¹ het onderzoek te doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid en niet alleen de financiële rechtmatigheid van het handelen van het dagelijks bestuur en daarbij ook de beoogde maatschappelijke effecten toetst².*

Om haar functies goed te kunnen vervullen is naar het oordeel van de rekeningcommissie behoud van een aantal kenmerkende verworvenheden en daarnaast enige doorontwikkeling nodig:

De rekeningcommissie moet onafhankelijk kunnen optreden, zowel bij de keuze van de te onderzoeken onderwerpen (zij kiest uit een groslijst van door fracties aangedragen onderwerpen), als bij de onderzoeksaanpak (het onderzoeksprotocol is leidend wat betreft de aanpak).

De adviezen van de rekeningcommissie moeten na een proces van hoor en wederhoor met het College van D&H onverwijld aan de VV worden voorgelegd samen met met haar adviezen over de besluitvorming door de VV. Weerstand vanuit de organisatie of D&H om mee te werken aan bepaalde onderzoeken mag niet voorkomen. Uiteraard wordt rekening gehouden met door de commissie als terecht beoordeelde inhoudelijke bezwaren. D&H en Secr-Dir. kunnen hun visie op voorgenomen onderzoeken eerder al kenbaar maken als het onderzoeksprogramma van de rekeningcommissie tegelijkertijd met het jaarverslag bekend wordt gemaakt. Het onderzoek en de daarop gebaseerde adviezen moeten gedegen zijn.

¹ De combinatie van rekeningcommissie (doet jaarrekening) en rekenkamercommissie (doet onderzoek naar doelmatigheid etc.) heeft voor- en nadelen.

Voordelen zijn: het geeft leden van de commissie extra informatie en zorgt bij externe leden voor extra binding met wat er in het waterschap gebeurt respectievelijk geeft toegang tot hun externe deskundigheid bij beoordelen van jaarstukken. Verder heeft het een opleidingsfunctie en het voorkomt een tunnelvisie.

Nadelen zijn de tijdsdruk waaronder gewerkt moet worden. Dit belast degenen die actief bij onderzoek betrokken zijn en kan tot vertragingen leiden met name ten tijde van de beoordeling van de jaarstukken en minder sterke onderzoeksrapporten.

De situatie bij HH Delfland is bijzonder omdat de rekeningcommissie door de ambtelijke organisatie tot dusverre ook wordt gevraagd om haar visie te geven op de inrichting van de planning- en controlcyclus. Deze taak valt doorgaans toe aan een auditcommissie. Gelet op het beperkte aantal vergaderdagen dat doorgaans voorzien is per vergaderjaar (5 of 6) is dit een (te) zware belasting.

² De gangbare omschrijving van de rekeningcommissie wijkt af van de hybride vorm die bij Delfland in gebruik is. Een betere term is niet beschikbaar. De rekeningcommissie stelt voor deze term te handhaven.

Vermeden moet worden dat de rekeningcommissie onderzoek doet naar onderwerpen met partijpolitieke aspecten.

Er is geen reden de verordeningen op de rekeningcommissie respectievelijk op het onderzoeksprotocol aan te passen.

Het huidige jaarlijkse onderzoeksbudget van € 25.000 is toereikend. Mocht incidenteel een hoger bedrag nodig zijn kan dit mits voorzien van onderbouwing worden aangevraagd bij de Verenigde Vergadering.

De rekeningcommissie beraadslaagt in vertrouwelijkheid. Agenda's en conceptstukken worden niet buiten de commissie bekend gemaakt. Volstaan wordt met besluitenlijsten jaarverslag, respectievelijk adviezen en rapporten die aan de verenigde vergadering en organisatie van Delfland worden uitgebracht. Deze rapporten en adviezen worden publiek gemaakt.

III. De rekeningcommissie beveelt de verenigde vergadering aan het huidige hybride model van een breed samengestelde commissie uit leden van de Verenigde vergadering met de hierboven aangegeven ambities ten minste voort te zetten. Bijzondere aandacht is naar het oordeel van de rekeningcommissie nodig voor het behoud/ de versterking van de adviesfunctie van de rekeningcommissie. De eerste twee aspecten betreffen de rekeningcommissie zelf, de laatste drie besluitvorming door de verenigde vergadering. Deze worden hierna toegelicht.

- Uitgaande van het hierboven geschetste model kan de rekeningcommissie zelf bijdragen leveren aan een evenwichtige taakverdeling door te werken met wisselend samengestelde begeleidingscommissies bij onderzoeken en door onderzoeksopdrachten en randvoorwaarden voor het onderzoek eenduidig vast te stellen en toe te zien op de naleving daarvan.*
- De rekeningcommissie is zich bewust van haar onafhankelijke a-politiek opstelling en handelt daarnaar.*
- Het is wenselijk dat de ondersteuning van met name van de onderzoeksfunctie en daarnaast van de voorzitter van de rekeningcommissie wordt vergroot via vergroting van de onderzoekscapaciteit van de rekeningcommissie. Hiervoor is een besluit van de verenigde vergadering nodig. De commissie denkt hierbij aan uitbreiding van de huidige ondersteuning (door bestuursassistent(e) en ambtelijke secretaris). Het gaat om een onderzoeker die in opdracht van de rekeningcommissie activiteiten uitvoert met name op het vlak van (voor)onderzoek. Mocht bij inzet van deze extra ondersteuning sprake zijn van het risico van belangenverstremming dan heeft externe ondersteuning maar dan op ad hoc basis de voorkeur. De laatst genoemde oplossing vraagt om een uitbreiding van het onderzoeksbudget met zeg € 20.000 maximaal per jaar. In de praktijk is dat waarschijnlijk gelijk aan de kosten van de extra inzet van deskundige(n) uit de ambtelijke organisatie.*
- Bij de vaststelling van het activiteitenprogramma voor het volgende jaar wordt in het vervolg tegelijkertijd aandacht besteed aan het aantal benodigde vergaderingen, de daarvoor te reserveren data en de benodigde extra personele ondersteuning en budgettaire middelen. De opstelling van het nieuwe jaarprogramma van de rekeningcommissie kan dan ook het best plaatsvinden in december of zoveel eerder als mogelijk.*
- Het effectief kunnen opereren van de rekeningcommissie vraagt om voldoende deskundigheid en beschikbaarheid van de leden. De rekeningcommissie adviseert de verenigde vergadering om hiermee rekening te houden bij de keuze van nieuwe leden van de rekeningcommissie.*

IV. Samenwerking met "rekenkamerfuncties" van andere waterschappen kan nuttig zijn wat betreft kennisuitwisseling en een gezamenlijk onderzoek. Schaalvergroting (een rekeningcommissie voor meerdere waterschappen) heeft het nadeel dat de band met VV onder druk komt en is minder wenselijk.

V. *Na twee jaar evalueert de rekeningcommissie zichzelf. Voor het eind van de zittingsperiode van het bestuur wordt de rekeningcommissie extern geëvalueerd. De rekeningcommissie benut de informatie bij collega waterschappen en de NVRR die beschikbaar is over jaarstukken, accountant(scontrole)en onderzoeken op het gebied van doelmatigheid en doeltreffendheid.*

VI. *De huidige rekeningcommissie adviseert de nieuwe commissie de volgende groslijst van onderzoeksonderwerpen. Via toepassing van het onderzoeksprotocol kan een verantwoorde keuze worden gemaakt:*

- *Samenwerking in de afvalwaterketen*
- *De financiële aspecten van samenwerkingsverbanden en andere relaties waarin Delfland participeert.*
- *Uitvoering van toezicht en handhaving.*
- *Risico's schuldpositie en visie vermindering schuldpositie.*
- *Realiteitsgehalte van raming geplande investeringen per jaar en toetsing van de toereikendheid van de voor die investeringen noodzakelijke personele en andere middelen.*

* Het volledige Overdrachtdossier Rekeningcommissie is aangeboden aan de Verenigde Vergadering en te vinden bij de vergaderstukken op de VV-agenda 19 februari 2015 (punt 7.11).

-.-.-

Delft, 9 maart 2015

Bijlage A

Taken & Bevoegdheden Rekeningcommissie

Voortvloeiend uit de Verordening Rekeningcommissie zoals gewijzigd vastgesteld door de VV op 17 december 2009 heeft de commissie als taken:

- (a) de voorbereiding van de bespreking(en) in de Verenigde Vergadering en van de beoordeling door de Verenigde Vergadering van de jaarrekening;
- (b) het zich laten informeren over het controleplan van de accountant voorafgaand aan de controle op de jaarrekening door die accountant en het naar aanleiding daarvan vragen van de accountant om extra of aanvullend onderzoek te doen tijdens zijn reguliere controle;
- (c) het jaarlijks op een nader te bepalen datum - in beginsel twee maanden na het uitbrengen van het accountantsrapport - aan de Verenigde Vergadering uitbrengen van een schriftelijk verslag omtrent de bevindingen van het onderzoek. Het betreft hier een advies ten aanzien van de voorlopige vaststelling van de ontwerp jaarrekening over het voorafgaande jaar.
- (d) de commissie kan de financiële verantwoordingsstukken van het Hoogheemraadschap van Delfland onderzoeken ten behoeve van een beoordeling door de Verenigde Vergadering van de doelmatigheid en doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door of namens het college van D&H gevoerde financiële beleid en beheer.
- (e) de commissie kan rekening houdend met de bevoegdheden van de Verenigde Vergadering, de Verenigde Vergadering adviseren over in enig jaar gewenste aanvullingen op het programma van eisen ten aanzien van de accountantscontrole.
- (f) de commissie kan ten behoeve van de Verenigde Vergadering zelfstandig een onafhankelijk onderzoek uitvoeren naar doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door of namens het College van D&H gevoerde financiële beleid en beheer. Het onderzoek kan intern dan wel extern plaatsvinden. (In het eerste geval zijn concerncontroller en de teamleider opdrachtnemer, waarbij zij rechtstreeks rapporteren aan de Rekeningcommissie. Zij vormen ook het aanspreekpunt voor onderlinge afstemming met gelijktijdig of geprogrammeerd onderzoek. Bij capaciteitsproblemen of (potentiële) belangenverstremming wordt het onderzoek uitbesteed).

Tot de bevoegdheden van de commissie worden gerekend:

- (a) het verkrijgen van of namens het college van D&H van voor de onderzoeken naar het oordeel van de commissie benodigde stukken.
- (b) het vragen om inlichtingen aan het college van D&H of aan ambtenaren van het Hoogheemraadschap van Delfland

het uitnodigen van de dijkgraaf, de portefeuillehouders of een ambtenaar van het Hoogheemraadschap van Delfland ter vergadering voor het verkrijgen van mondelinge inlichtingen; de commissie geeft van de uitnodiging van een ambtenaar kennis aan het college van D&H.

Bijlage B

Selectiecriteria bij beoordelen wel of niet onderzoeken

De commissie neemt sinds 2009 als uitgangspunt, dat gelet op de beschikbare capaciteit, elk jaar slechts een diepgaand onderzoek kan worden uitgevoerd naast het onderzoek naar de jaarrekening en wellicht een enkele kleine onderzoeksvraag. Dit betekent dat goed moet worden geprioriteerd.

Aan de hand van onderstaande criteria bepaalt de commissie het onderzoeksonderwerp.

- Door Delfland beïnvloedbaar?
- Maatschappelijk relevant?
- Financieel belang?
- Aansluiten op visie, doelen en prioriteiten Delfland?
- Bruikbare leereffecten?
- Gerede twijfel over doelmatigheid, doeltreffendheid en of rechtmatigheid?

- Vindt er al onderzoek door anderen plaats?
- Past het in een evenwichtige spreiding over de beleidsterreinen?
- Past het in een evenwichtige spreiding over de diverse belanghebbenden?

- Vanwege de diepte of breedte van het onderwerp:
 - Is hiervoor voldoende budget?
 - Is hiervoor voldoende kennis en kunde bij de commissie aanwezig?

In de regel wordt een geselecteerd onderwerp ook aan de ambtelijke organisatie van Delfland voorgelegd om te toetsen of er overlap van werkzaamheden is.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord voorzitter	1
Inleiding:	
1. Samenstelling Rekeningcommissie	2
Wat is er gedaan en wat is er bereikt	
2. Activiteiten	
a. Over de vergaderingen	2
b. Over advies, onderzoek en publicaties	
b.I.1: Advies over de jaarrekening 2013	3
b.I.2: Contacten met de accountant en bespreking van de interne controle	3
b.II.1: Bevindingenverslagen 2014	4
b.II.2: Onderzoek 2014: Kwijtscheldingsbeleid Delfland	5
c. Overige activiteiten	
c.I: Webpagina en openbare informatie	5
c.II: NVRR en externe relaties	5
Wat heeft het gekost?	
3. Budget	5
Overdracht Rekeningcommissie	
4. Het advies (hoofdstuk 5 uit het overdrachtdossier)	6
Bijlagen:	
A. Taken en bevoegdheden van de Rekeningcommissie	9
B. Selectiecriteria bij beoordeling wel of niet onderzoeken	10